

Cystadleuaeth Geoamrywiaeth Ysgolion Môn

Mae GeoMôn ac Oriel Môn yn falch iawn o gyhoeddi cystadleuaeth i ddisgyblion blynyddoedd 10 ac uwch ar draws Ynys Môn. Rydym yn cynnig gwobrau ariannol gwerth dros £1000.00 a chyfle i gyfrannu at arddangosfa yn Oriel Môn yn ystod yr haf.

GeoMôn yw'r sefydliad sy'n gyfrifol am GeoParc UNESCO y Byd Eang sy'n Ynys Môn. Mae'r statws sylweddol o fod yn Parc Geo cydnabyddedig yn y byd yn rhoi Ynys Môn ar y map safle treftadaeth y byd, un o ddim ond 177 yn y Byd, sydd yn ased enfawr ar gyfer yr Ynys, Cymru a'r DU.

Amcanion GeoMôn, fel yr adlewyrchir yn nodau rhyngwladol Rhwydwaith Byd-eang UNESCO, yw:

- ✓ Hyrwyddo er lles y cyhoedd i warchod, diogelu a gwella amgylchedd ffisegol a naturiol adnoddau geoamrywiaeth eithriadol Ynys Môn.
- ✓ Datblygu addysg y cyhoedd wrth warchod, amddiffyn a gwella'r amgylchedd corfforol a naturiol.
- ✓ Defnyddio adnoddau geoamrywiaeth, ar gyfer addysg a geo-dwristiaeth, er budd cymdeithasol ac economaidd cymunedau Ynys Môn a'r ardaloedd cyfagos.

Oriel Môn yw ein galeri celf a'n hamgueddfa yng nghanol Ynys Môn.

Mae **Oriel Môn** yn newid bywydau trwy ofalu am, dehongli a hyrwyddo treftadaeth a diwylliant unigryw Ynys Môn, ysbrydoli creadigrwydd a darparu cyfleoedd dysgu a mwynhad i ni gyd

Gyda'r gystadleuaeth hon, nod GEOMÔN yw:

- ✓ Dathlu a hyrwyddo dealltwriaeth o'r modd y mae Daeareg anghyffredin Môn yn dylanwadu ar fioamrywiaeth a gweithgarwch dynol ar yr Ynys.
- ✓ Meithrin dealltwriaeth o sut gall y Celfyddydau a'r Gwyddoniaeth ysbrydoli ei gilydd.
- ✓ Adeiladu partneriaeth gydag Ysgolion Ynys Môn sy'n cynnig cefnogaeth i phob agwedd o'r cwricwlwm y gallwn. Cynnig lleoliadau i fyfyrwyr yn ein canolfan arddangos ar Borth Amlwch.

Gwobrau a Beirniadu:

Ar gyfer pob categori:

- ✓ Gwobr 1af - £125, 2il wobwr - £75, 3ydd wobwr - £50 a 3 x £25 am ganmoliaeth uchel.
- ✓ Bydd pob darn cymeradwyaeth, 3ydd, 2il a 1af yn cael ei arddangos mewn arddangosfa yn Oriel Môn yn ystod yr haf

Manylion y gystadleuaeth:

Mynediad am ddim ac yn agored i bob disgybl o flwyddyn 10 a hŷn.

Gweler Telerau ac Amodau am fanylion llawn.

Beth sy'n rhaid i chi ei wneud:

- ✓ Dangos unrhyw agwedd neu agweddau ar sut mae daeareg waelodol yr ynys yn effeithio ar fywyd yr ynys

Sut:

- ✓ **Creu darn o naill ai gwaith unigol neu grŵp bach er mwyn dangos sut mae creigiau Ynys Môn yn effeithio ar fywyd ar yr Ynys.**

Pob cais yn y lle cyntaf i'w gyflwyno ar ffurf ddigidol ar gyfer rhestr fer drwy e-bost i info@geomon.co.uk erbyn Mehefin 4, 2023 (gweler T&A am fanylion).

Bydd angen cyflwyno ceisiadau fydd ar y rhestr fer i Oriel Môn ar **Mehefin 17, 2023** ar gyfer beirniadu terfynol.

- ✓ Cyhoeddir yr enillwyr ar **Mehefin 24, 2023** ar ddiwrnod cyn agoriad yr arddangosfa haf.

Gall ymgeisio yn un o'r categorïau canlynol:

- ✓ Barddoniaeth neu Rhyddiaith (uchafswm 850 gair)
- ✓ Darn 2D o waith celf e.e., paentio, collage, ffotograffiaeth (nid fideo), ac ati.
- ✓ **Darn 3D o waith celf e.e., cerameg, ffabrig, metel, pren ac ati**

Categori 1:

Cyflwyniad i gynnwys darn ysgrifenedig; all fod yn rhyddiaith neu'n farddoniaeth. Rhaid i'r darn fod dim mwy na 850 o eiriau ac yn gallu bod mewn Cymraeg neu Saesneg. Bydd angen i'r darn ddangos unrhyw agwedd ar berthynas a dylanwad daeareg ar y bioamrywiaeth ym Môn a/neu'r bobol o'r gorffennol neu'r presennol. Sut mae'r ddaeareg yn siapio'r hyn rydyn ni'n ei wneud neu, beth mae'r straeon yn y creigiau yn ei ddweud wrthym ni am nawr ac efallai'r dyfodol?

Categori 2:

Darn o waith celf 2D mewn unrhyw gyfrwng (nid fideo). Defnyddiwch eich darn i amlygu unrhyw agwedd ar y berthynas gynhenid rhwng daeareg Ynys Môn a gweithgarwch dynol neu fioamrywiaeth yr Ynys. Mae miliynau o flynyddoedd o rymoedd y Ddaear ddramatig a hefyd cyfnodau tyner o dawelwch wedi rhoi etifeddiaeth gyfoethog i'r Ynys y mae bodau dynol ac ecosystemau yn eu defnyddio i'w mantais. Dylai dy waith celf ddangos rhywbeth o'r berthynas hon.

Categori 3:

Darn o waith celf 3D mewn unrhyw gyfrwng rydych chi'n ei ddewis. Bydd angen i'ch dewis o ddeunyddiau a siapiau hysbysu'r gwylwr am ddaearreg yr Ynys a'i dylanwad ar ei thrigolion.

Rhai pethau i'w hystyried

Mae'r creigiau sydd ym Môn yn dyddio'n ôl ymhell dros 1 biliwn o flynyddoedd.

Maen nhw'n cynnwys creigiau tua 900 miliwn o flynyddoedd oed sy'n cynnwys y ffosilau cynharaf yng Nghymru a Lloegr. Roedd y creaduriaid hynafol hynny yn cyfrannu'n fawr at y ffrwydrad mewn bywyd a ddechreuodd yn y cyfnod Cambriaidd cynnar. Maen nhw i gyd o'n hynafiaid ni!

Mae'r Ynys wedi dioddef cyffro a holltau folcanig enfawr. Mae wedi ymdrochi mewn moroedd trofannol cynnes sy'n llawn bywyd a parhau trwy amodau gwyntog diffeithdir. Mae wedi'i gladdu o dan dros gilometr o rew ac mae wedi bod yn dyst i o leiaf chwe digwyddiad difodiant mawr.

Mae'r holl brosesau daearegol hyn wedi siapio ein tir, yn benderfynol sut mae'n draenio, beth yw'r priddoedd, beth a sut i ffermio'r tir. Mae'r grymoedd tectonig a hinsoddol mawr hynny wedi meithrin yr ynys ac wedi rhoi deunyddiau y gallwn eu defnyddio, copr, sinc, arian, deunyddiau adeiladu a mwy. Mae wedi penderfynu ar yr amrywiaeth o gynefinoedd a systemau eco. Ein llwybrau troed arfordirol gwych, ein cestyll a'n pontydd, ein tirweddau amrywiol sy'n arwain at gael eu dynodi'n "Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol", "Ardaloedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig" a statws Parc Geo UNESCO y Byd. Mae hyn i gyd yn dechrau gyda'r ddaearreg sylfaen.

Rydyn ni wedi bod ar yr Ynys ers tua 8000 o flynyddoedd ac mae'r Ynys wedi rhoi cartref arbennig iawn i ni trwy'r amser yna.

Rhai dolenni defnyddiol:

www.geomon.co.uk

<https://www.bbc.co.uk/iplayer/episode/m001cw33/green-space-dark-skies-wales>

https://www.bbc.co.uk/iplayer/episode/m001drlr/countryfile-green-space-dark-skies?fbclid=IwAR0QtNliFoePC5HGG6IC-MBUNG9LIGLltyZn7gNvoGAFj_Yws0-5Hp_Srk0

Telerau ac Amodau

Trosolwg

Mae'r gystadleuaeth yn agored i bob disgybl ym mlwyddyn 10 a hŷn mewn addysg llawn amser ar Ynys Môn.

Mae copïau llawn yn perthyn i'r awdur/artist bob amser, ond drwy gystadlu maent yn cytuno y gall GeoMôn ac Oriol Môn ddefnyddio delweddau o'u gwaith at pwrpas cyhoeddusrwydd.

Ni chedwir unrhyw fanylion personol ar ffeil, ond bydd manylion anfonir gyda'ch cofnod yn cael eu defnyddio i adnabod y darnau o waith ac enillwyr gwobrau posibl.

Ym marn y barnwr, bydd y ceisiadau buddugol ym mhob categori, yn dangos orau rhyw agwedd ar sut mae daeareg waelodol Ynys Môn yn effeithio ar fio-amrywiaeth yr Ynys neu wedi effeithio ar fio-amrywiaeth yr Ynys, y systemau eco presennol neu ei heffaith ar bobl a'u gweithgareddau.

Gellir lawrlwytho copïau pellach o bosteri, canllawiau a Thelerau ac Amodau o www.geomon.co.uk

Y Gwobrau (trwy rodd garedig Mrs Rajkumari Jones)

Ar gyfer pob categori bydd un wobwr gyntaf o £125, un ail wobwr o £75, un drydedd wobwr o £50 a 3 gwobr o £25 yr un i'w Ganmol Uchel. Mae gwobrau mewn arian parod.

Bydd hefyd yn dyfarnu nifer o weithiau cymeradwyo a fydd, ynghyd ag enillwyr y wobwr yn cael eu dangos yn yr Arddangosfa Haf yn Oriol Môn.

Os bydd nifer y ceisiadau yn is na lefel dderbyniol er mwyn galluogi i Arddangosfa Haf Oriol Môn fod yn werth chweil, ni fydd yn bosib ei chynnal.

Mae penderfyniad y barnwr yn derfynol ac ni atebir unrhyw ohebiaeth.

Cyflwyno eich gwaith

- ✓ Mae pob cais yn y lle cyntaf i'w cyflwyno ar ffurf ddigidol ar gyfer rhestr fer hyd at dair delwedd ffotograffig o'r gwaith a ffurflen mynediad wedi'i chwblhau.
- ✓ Rhaid derbyn y cais digidol trwy e-bost i info@geomon.co.uk ar neu cyn 4ydd Mehefin 2023.
- ✓ Rhaid i bob delwedd fod mewn fformat jpeg ar 300dpi a dim ffeil yn fwy na 2MB.
- ✓ Rhaid i chi gynnwys eich enw a theitl gwaith yn yr enwau ffeiliau.
- ✓ Rhoddir gwybod i'r cofnodion ar y rhestr fer ar neu cyn 11 Mehefin 2023.

Dylid dod â darnau gorffenedig sydd ar y rhestr fer i Oriel Mon ar 17 Mehefin 2023 ar gyfer y beirniadu terfynol, rhaid labelu gweithiau gorffenedig gyda'r enw artist/awdur a manylion cyswllt yn ogystal â copi o'r ffurflen gais.

Cynhelir arddangosfa cyn yr agoriad a chyhoeddi'r enillwyr ynghyd â dyfarnu'r gwobrau yn Oriel Môn ar ddydd Sadwrn 24 Mehefin.

Bydd yr arddangosfa o weithiau sydd wedi derbyn canmoliaeth ac uwch yn agored i'r cyhoedd o ddydd Sul 25 Mehefin 2023.

Byddwch yn atebol am gyflwyno/casglu'r gwaith ar y diwrnod ddynodwyd.

Gosod y gwaith

Mae'n bwysig eich bod yn ystyried sut bydd eich gwaith yn cael ei sicrhau'n ddiogel yn yr oriel. Rhaid i ddarnau 3D allu cael eu gosod yn ddiogel, gyda'r modd i wneud hynny, i faint plinth 450mm x 450mm.

Gall darnau 2D fod yn unrhyw faint hyd at A1 gyda dull diogel o hongian (platiau drych) wedi'i ymgorffori.

Hyd pob darn o ryddiaith neu farddoniaeth dim mwy na 850 o eiriau a rhaid i bob cofnod fod o dri darn ar wahân.

Ar ôl ei osod ni chaniateir tynnu'r gwaith na'i newid tan ddiwedd yr arddangosfa.

Cyfrifoldeb yr artist neu'r awdur yw sicrhau fod y darnau'n cael eu tynnu o Oriel Môn ar ddiwedd y sioe ar ddiwrnod a ddynodir gan Oriel Môn. Bydd dyddiad ar gyfer y diwrnod hwn yn cael ei roi ar ddechrau'r arddangosfa.

Ni allwn gymryd cyfrifoldeb am waith sydd wedi'i ddifrodi neu ei golli yn ystod cludiant neu osod er y bydd yr holl ofal dyledus yn cael ei gymryd i ddiogelu'r gwaith.

Mae croeso i bawb ymweld â chanolfan arddangos GeoMôn yn y Watch House ar Harbwr Amlwch am ysbrydoliaeth a helpu i drafod eich syniadau. Mae'r ganolfan ar agor Pasg rhwng canol dydd a 4yh dydd Mawrth, dydd Mercher, Iau, Gwener a Sul.

Dyddiadau pwysig	
Dyddiad cau ar gyfer pob cyflwyniad digidol	4 Mehefin 2023
Hysbysiad o ddewis ar gyfer rhestr fer ar neu cyn	11eg Mehefin 2023
Cyflwyno gan artist/awdur darnau terfynol i Oriel Môn	17 Mehefin 2023
Cyhoeddi enillwyr a gwahoddiad yn unig digwyddiad cyn gweld	24 Mehefin 2023
Arddangosfa ar agor i'r cyhoedd o	25 Mehefin 2023